

ידי שני

פעם שער צייטונג

(מאנטיאג - אויסגאבן)

דער ערשטער טאג... דער ערשטער טאג... דער ערשטער טאג...

אויף דער ערשטער טאג... דער ערשטער טאג... דער ערשטער טאג...

Nr. 9. יענעמער יארזאגא.

פעסטער טאג שבת ה'תרל"ח.

Pest, den 1. Feber 1875.

דיא באדישעט-פערהאנדלונגען

אין אונגארישען רייכסטאטע.

II.

שאן ווייט לאנגען יארהען האבען דיא אינגא-רושען רייכסטאטע-פערהאנדלונגען קיין זאכטע רעכט-האפטע אינטערעסע עררענט אלס עפען עפעט דיא באדישעט-פערהאנדלונגען. אין אלען עזאט-מעקלעכען אין אלען שטראסען איז היינטיק ווידער יעטעט נור פאן דען דעפוסירטע-דערען אים היינט-טאגע נעשפראכען איזע מיט יעדעס טאגע וואכסט דיא נייגעריקע וואס דען דערע אדער יעלע דע-פוסירטע נעשפראכען האט אדער עיסט שפע-בון ווידער.

דיא ווארטליכע מעטעוולוגע דערע נאכטן איז פילען דערען ערלויבט אים דער בעשענע-טע דעם דערען באדישעט נכטן אבער ווי וואל-לען הייר איבען טייטען איבען אים דערען דערען לעפערן איז דיא היינט-פערהאנדלונגען דערענאכטן נעשפראכענען.

די דער מעטעוולוגע-דערע דעם הערדן ג' צ'י האבען וויד נאך פאלגענדעס נאכטראגטן: וויא פילע פערענעט שטייער מאן פאן דעם רייטען איי-קאסטען צאחלען מיסטען ווידער האט וואהל נייע נכט איינגענומען אבער נאכדעם נייע בעשענעטע דאס אין אינגארז אין רייט-איינגאסטען פאן 14 1/2 מיליאנען די בעשענערן איז אבער אבער אבער נייע איינגאסטענעשטייער פאן איבער 8 מיליאנען דערענאכטן ווילל. די אונטען צו ליכט צו בערעכענען. דאס דערע נייע שטייער מיט 4 פער-ענטע דעם היי-איינגאסטענע בעשענעטע ווידער. פאן דעם שטייען דער שטייער-פערענעט מיט דעם שטייען דעם איינגאסטענע אונטען דערענאכטן נעשפראכען קיינע דערע.

וואס איז ערלויבטן איינער אונגארישען באקן בערעכענעט זאכטע נייע דאס דערע נכט צו ליכט נעכט וויא פאן טייטען עס בלייבט אונטען נייע דיא וואהל צווישען שטייער-פערענעט אבער וויא-וויא-וויא שטייען שולדען מיט שולדען פערענעטען היינט אבער נור די פילע אים אין דאס מיט נאך איינעס נאכטערען לאכען פערענעטען. דאס שטייער-לאכטען וויד וואהל זעהר שטייער אבער נכט איי-נעט, וויא זיך פלאצירט אבער איינער פערענעטען נאכט לאכטען איז אונגארז פערענעטען וועלע אבער דאס לאנד נאכט וויא דאנך דערשטאנען האט אונגארי-וויא וועלענען. דאס וויד וויא נכט ווערדען ערשט-צו-גען קאנגען.

דיא דערע דעם לענגען דעפוסירטען מ'ו' ר' ד' האט וואהל זעהר פילע פלאנע נעשפראכענען אבער קיין איינעמער אונטען ליכט איינפיררובא. ער ווינט דיא דערענאכטן אבער וויד דיא נעשפראכענען זעכסט ערסלעכען פלאן האבען וויד בערעכענען דערענאכטען אונטען ווינטען דיא בעשענערענע דער בעאסטענע-נעאלטע. זאגאר דיא דעפוסירטען וואל-לען פאן אהרעם נעאלטע 6 פערענעט שטייער צאחלען ענדלעך ווענטע ער דאס פרייגעבען דעם שטאט-האנדלעיס, היינט דען ווידער האט פאלע פילע פערענעטען אבער מעהר שטייער צאחלען קא-נען. אבער שילעסלעך מאכט ער פור נייע דען פארווארף. דאס ער יעטעט נאך מעהר רעכטער נעווארדען איז אלס אלען אייבערען רעכטע.

דער לענגע פ' ע' ט' ו' זאכט: וויד האבען דאס באדישעט מאן איינער בעווללעכע אבער היינט, דאס מאן נאך יעטעט נכט מיט דען איי-נאכען שפארט קאנגען וויד עס נכט מעהר בע-וויללעכען. ער נאכטע איבער דיא נעשפראכענען מיליטער-איינגאסטען וועלע פאפאנעס פ'ר אינגארז 80 מיליאנען איינגאסטען אבער יעטעט שאן אין 108 מיליאנען נעשפראכענען וויד.

אין דער דאנערשטאג-ווענגע דעם אונגא-רישען רייכסטאטע האט יעטעט דער דעפוסירטען ש' ע' ד' ע' ג' נעשפראכען. דערע דעפוסירטען איז אונטערען לענגען וואהל בעראנט, ער איז וויד דער נאכטע שפאר-מיסטער ער איז דאס עפען פאנענעט נעשפראכען דער דער-פאדעיא וועל-לען עס אנטענעט מיט שפארען אונטען וועדען שפארען פאלטע ער עררעכטע זיך דאנער, דאס איז דער-נערינגע דא מיסטען נעשפראכען אבער איינגאסטען איז ער נעאמטען האט, דיא דענטע עס לענגער דען איינגאסטען קאסטען איינגאסטען וואל-לען. עס איז אין אלעמענען נערוואכען אין דער פאלקס-ווערשטאפטע-לענגען. דאס דער שפארט שפרייער אבער מיט מעהר שפענען אר-מיסטען, אלס דער פרוואט-נעשפראכען מאן, וויל דער שפארט נילד צו פילען באאמטען אונטערען אבער נון איז דא פאנען: ווארעם אונטערענטע דער שפארט אבער נעשפראכען וויא איינגאסטען פאנענעט אבער בערן-ווערדען יענע דער שפארט דערע וואלען היינטען אונטערען ווערדען. דאס קאנגעט דער שפארט 4 ביי 1/2 מיליא-נען געשפראכען אבער אין אהרעם וואלענענענענען איינגענומעט דער שפארט אונטען וואלען נעשפרא-טע וויא יעטעט בלייבע קאסטען פ'ר זיך בעווא-רען קאנגעט. נכט איינגארי אונטען דען אדדענט-ליכען איינגאסטען אבער איינגאסטען דערענאכט דאס נעשפראכענען. ווא דאס וויד איז דער איינפליכטע האבען שפענען בעראנטאנע דאנער, דאס בא-דישע דער פאנאצ-קאסטען צווישענענען. דאס וויא יעטעטעס אים אדדענטלעכען באדישעט דאס נעשפראכענען דערענאכטען.

נאך דערען שפראך דער דעפוסירטע קא-רי מאן (פאן דער מיסטער-פאדעיא) ער זאכט: דער רייכסטאטע וועלכעט מיט מיט דעם ביישפילע פאנענעטען אבער וויא שפארען איינגאסטען אבער אלען איראפעאישען קאסטען איינגאסטען שפארט ער דאס איינגארז פערענעטענטע דא נאכטע דעפוסירטע-אונגארישען וויד האבען 44 דעפוסירטע אבער וויד קאנגען אים נאכט קאפאר מיט 80 דע-פוסירטען בערענען איינערדעס נעשפראכען אבער ווע דעפוסירטען אין בערענען נעשפראכען אבער מיט ער וויד דעפוסירטען אבער מיט 45 קאסטען נייע אבער אין אונטערען מיליטער-איינגאסטען קאנגען אים 10 מיליאנען נעשפראכענען ווערדען.

היינטיק וועלע דער רעכטע דעפוסירטע פאנען פ'ר ד' ס' י' איינע זעהר ווענטע דערען אין וועלכען ער איז דער דערענאכטע מאכטאל בערענעטען ער זאכט: איינער נענענענענענענע מיסטענענענע אונטען פ'ר קונטע ענט דא, אים אונטען בלאס ווא שנגעל אלס מאנעך פאן דען שיל-דען דעפוסירטענענען וויד אונטען קאנגען אים נור דאנער ווא שיער לייכען ווילל אים דאס אונט-לאנד יעטעט וויא דעם יארזע 1871 קענטע. היינט

היינט דער איינגעט-ליכען שפארט: זייט דעם יארזע 1848 דאנער זאכטע פולסקי: י' א' אים יארזע 1848 האבען וויד אונטען טיכען נעשפראכען מאן קאנגעט אונטען אלס טאפערע דעם וועלכע אבער ב' ל' ו' ג' נענען אפערען אבער אלס נ' ע' ל' היינט קענטע מאן אונטען ערסט זייט 1867 היינט ווערט מאן נכט מעהר דאנער, אים יעמאנך מיטע האט וויד לעבען אין דער שפארט צו אפערען זא-לענען נכט נור דאנער, אים יעמאנך ביאן אבער פאלד אונטען אים זיינע שולדען עררלעך צו בערא-לען היינט ווערדען וויד ער רעכטענע דעם לאנדעס נכט ב' ל' ו' ג' נענען נור נ' ע' ל' ד'.

אין בערענאגע עס זאכטע (פולסקי) דאס דיא דערענאכטע נכט אים איינגעט וועלען שפארטע וואנערן זיך ערסט פאן דער פאנאצ-קאסטען דאס שפארטען דערענאכטען ליכט אדדער האט דיא קאסטען דיא אבער-מאכט בעראנטען אבער דאס יעטעט אבער דיא דערענאכטע צו שאפען וויד אבער פערלאנגען איינע שפארטע דערענאכטע וועל-לען נכט פאן אדדערען נעשפראכען ווידער וואנערן נאך איינע פירטע. היינט דערען איינגעט-לענגער: וויד וואללען אונטען פאן דער דערענאכטע נכט פירטען לאכטען אבער זאכטע זיך דאס ליכט לאכט וויד דאס פאן דער דערענאכטע פירטע אבער נכט פאן דען איינגעט-לענגער, וויא בערענאגע האבען היינט אילע איינגעט-ליכע אונטען איינע איינגעטע באקן פראקטן דיא מעהרצאחל דער פאנאצ-קאסטען ווערדעט אונטען זיינע איינגעטע ליכען.

ביא דערען באדישעט-פערהאנדלונגען זאכטע פולסקי ווייטען היינטיק 60 דערענאכטע שפריבען אבער היינטענעם ווערדען צו דערענאכטע מיט נייען פלאנען איינגענומען. אים דען שפארט צו דענטען דערען שוואנערען איינע פאן: נעשפראכענען עס פלייסט נור, דאס איז היינט שפענען שפריבען ווידער. שפענען ליכטעס איינגעטען אין דערענאכטע היינט האט איינגענומען נעאמטען צו דאס היינטע דעם היינט דער שפארט נכט פערענעטענען נייע שפריבעט אבער וויא נכט נענען דיא דערענאכטע איי-נעשפראכענען היינט ער, דאס וויא דאס י' ז' נעשפראכען האט שפענען זאכטע פירטע, דאס וויד וויא אדדער וויד אים נאך איינגעט איינגעטען דאס וויא זיינעט ער אונטען דענאך נכט דען ווען דער פאן איינע נאך איראפא פירטע. מאן זאכט אבער שפענען דאס ער דיא דאס-וויי-נענע פאנען נאך איינע שוואנערען שפריבען בערענענע אבער דאס ער דערען פאנען נכט פארווערטס, זאנערען היינטענעם פראקטן ווילל. דערשטאנען וויד עס נכט וויד ווען אונטען שפענען זאכטע ווידער, וואס ער דען איינגעטען און ווילל א' פ'רען מיט דיא דער דאס איז לויטא שפריבען ווידער, דאמיט ער אונטען זיינע וויא פילע ער ווייטער נעשפראכען אבער וויא פילע ער פערענעטען האט אבער דער ליכענע-פירטע מיט פאן איינע ווידער האלשען, דאמיט ווערדען וויד ווענעטענעם ענטענעטען קאנגען, אים זיך וויללעך קיינע אבער-נאכטע פירטע ווייטען אים אבער אונטען פאן ליכטען און שפריבען דערענאכטען אבער וויא נכט פאן איינע שפארטע-רעכטענען פלאנען שוואנערען אבער בעווללענע דא-הער נאכט איינפאך דאס באדישעט.

אם וויינגעטען וויא דיא פירטע זאכטע וויא דעם אונגארישען רייכסטאטע, ווילל אין דערענאכטע דער בערענאגע איינגעט-לענגער דעפוסירטע בא-

בען קאנגען? וואס דאן קאמט דאס שטעט און נאכטעס האנד?

אויס פערלויפנע וועגער ווייטערען רעדע האט שאטשטיש דען פלאנצ-מיניסטער צו שטארק אנגע- גריפען, אינדעם ער זאגט: דאס גיצי בלאס פאן הייטע איינערן טראכטעט אונד דאס איינע זאלבע ריינעוועגן פארטוערענד אויף איינער ניעד- רויגע שטופע שטעהט אונד לויכט שטרויבעלן קאנן.

אין דער זאמסטאג-וועגונג דעם אונגארישען רייכטמאנעם שפראך בלאס דער אייסקערט-ליניקע שווימער צו רועער אנגעלעגענהייט וועט רעדע ווי אבער בלאס איינע שימפ-רעדע קאנען יעדען פלאך דארויף ענטשטאנד נון דאן שקאנאל צווישען שטערנאטאני אונד דעם מיניסטער-פרעזידענטען, דען וויר אונטער דען פערשיידענען ניוויאקויטען מיטטהיילען הייטע מאנטאג ווירד נאך לוינאיי שפריכען, אויף דעססן רעדע מאן עכענפאלטס ועהר נייערע אונד.

פערשיידענע ניוויאקויטען.

* (ה א פ נ א כ ר י ב ט ע ז) פאר ווער 1500 נולדען געשעפערט, איך אונזער קאנגען האטע ווערענד איהרע הערדיגע ועהר פילע וואהלמאטען איינגעליכט, אלס דיא קאנגען פאר- נען מיטשוואך אים האפ-נארטען דער קאנען בורג שפאצירען גינג, זאך זיא איין אלטעס ארמעס ווייס מיט איינעם קנדע און דער האנד אונד מיט נאך צווייא ערוואכסענען קינדערן פאר-ווערענען, זיא קינדער וויא איך דיא מיטטער צימטערטען פאר- קעלטע, און זיא ועהר אלס מילך געקולדעט ווארען, דיא קאנגען ווארדען ערוועהרט אונד און ערטהיילטע דען בעקענאל, דאס ווייס מיט דען קינדען און איין ווארמעס צימטער דער האפ-בורג צו בריינגען, איהנען צו עססען צו עכענען אונד זיא מיט נישטן ווייטער-קילדערען צו פערזעהען.

* (ד ר ע מ י נ י ס ט ע ר א י ב ע ר) דיא ביי האר ער רייכט ער, אין דער רייכטמאנ- וועגונג פאם 28 יענער פערלאנגטע איין דעפטי- טער איינע אייסקלערונג פאם מיניסטער איבער דאס רייכט-וועגונג דער רעפערענער נענענ, דיא מאן דארט וועגן דער נעפריכטען רייכט- מאנד דעם רייכט-ווייטמאנעס דא בא א שוין נאר ניכט צו היינען געטרייט, מאן בעפלאסט דא- דער דען מיניסטער, אב ער אן רעווע איינער- נענענ וועט שוואגן וועגן? ערעט פאר-נע- טען ערטהיילטע העררעך דער מיניסטער דעם איינערן דיא אנטווארט, דאס ער פאן דען בוראדער

בעהארדען פאן דעם טויבענע דער דארטיגען ווייבער נאך ניכט פארשטענדיגט ווארדען, ער האט דארטער ועלכט און דארטיגען בעהארדען געשריבען, אונד וועגן דיא זאכע ווייבליך דא געפערליך אונד ווירד ער שאן איינע הילפע אין יענע נענענ שיקען.

* (א י י נ ש ח א נ ד א ל א י מ ר י י ב ס ט א ג ע) ווארדען אין דער פארענטרונג וועגונג פאם דעפטיטען שטערנאטאני הערפארנעוועגן, מיניסטער ס א פ א ר י האט איינע פערשייד- קען, דיא בוזעהענען עמיניער-אידענען צו פער- בעסערען אונד דא ער זיין פערשיידענע ניכט ווא באלד איינגעהאלטען האטע זאנען שטערנאטאני, דאס דיא מיניסטער עיהר קווי-וויאט האלטען וועט- האלב אונד איהרע אייזאנען ניכטס מערה צו נע- בען אונד, אלס וועטעט שייפעלע דאס מאן אויף מיניסטער-ווארט ניכט פילע געבען קאנגען, פיהר- טשערנאטאני פארנענעם און, און פראנטע אי- לענגסט דען מיניסטער-פרעזידענטען, אב ער הייט איינע אינגארישע עמיניער נענענעט האטען, ווא- רוף ער אים רייכטמאנען מיט נין אנטווארטעט, אינדערך ווייס אויך, דאס דאך נור ער דער ניעדער רעווער צייטונג אנטאגט, דער מיניסטער-פרעזידענט פערזעכטעט זאמטאלס, דאס ער קוין ניעדער איינער צייטונג אונד, ווארף שטערנאטאני וועדער קען אנטווארטעט זא דאס איינער רייכטמאנ- פערזידענט דאס ווייטער- שפריכען פערביטען מיסטען.

* (מ י נ י ס ט ע ר א נ נ ע ק ל א נ י ט ע ר) דער פראגעס נעגן דען פערנאכטן מיל- לואנד א פ ע נ ה י י מ ווירד נאך ביז צום 12 פעבער ווערען, וויא וויר בעייטעס און פארנעם בראטע מעלדעטען, וואר פיר האנגעריסטאני דער נענענענענע עסטערייכישע האנדעלס-מיניסטער בא א נ א ז א אלס זיינע פארנעלארען, אפגע- הייט האטען זיך געפילד אויף בעייטעס דאס זיך אין דירעקטאר איינער באהן אויך אס גינדער- נעווענע בעהייליגען דארט, וויא דעם אויך מיט- טער באנהאנן נאך אלס דירעקטאר דער באהייל- טען נאך-באדן האטען, באנהאנן וואר- דע דאהער פארנעלארען אונד מיסטע אלס זיינע זא וויא זענען דען שוואר אבליגען, בא- האנן זאנען דאס ער אלס דירעקטאר דער באהייל- טען נאך-באדן וועגן נענענענענע וועגונגן דארטען, ער האטען זיך האלטען 6000 נולדען ערהאלטען, אבער ניכט אלס גינדער-וועגונגן, זאנערען אלס בעהייליגען פיר זיינע פערזאנליכען בעהייליגען, ווארף זאנען אבער אפגערייט, וועגן דעם זא איינע, זא קאנן אויך זאנען, דאס אויך יענע סטעטן נור פיר פערזאנליכע בעהייליגען ערהאל-

טען האבען, ווארעם בין איך אלאז דער אנגעקלאמטע אונד באנהאנן איז נאר מיניסטער, טראכטעט זיינע באהן נאך מערה נעלד פערשלונגען האט אלס דא- מיניטען" - ב א נ א ז א פ ע ר ווערעט נאך- מאלס, דאס ער קיינען גינדער-וועגונג ערהאלטען האטען, אבער צו יענער איבערהאטונג שפראנג דער פערטהיידער פאן אפגערייט אויף אונד זאנעט צום מיניסטער: "עקסעללענץ! פערזעהען זיא עס טהוט מיר לייד, וועגן זיא מיר דאצו בריינגען, דען נאכטוויי צו ליעפען, דאס זיא הערר מיניסטער וואהל ניכט אונטער איהרעם נאמען, זאנערען אונ- טער פערענטע נאמען 6000 נולדען אלס גינד- דער-וועגונגס בעזאגען האבען! איך מוס ליידער מיט נאכברוק הערפארנעוועגן, דאס זיא זיך נאר גראסע מידע וועגענען האבען, איהרע איינענען קוויטמאנ- נען אבער דיענע 6000 נולדען צוריקצוהערהאלטען, איך ווייס אבערוואך דיענע קוויטמאנען זינד אונד קאנן עס איהנען שווארן אויף ווייס בעזענען!" דארויף אנטווארטעט וועדער באנהאנן: "מאך וואסמע ווארד, דאס עס איינע פערזעכטעט זיינען קאנן זיינע פערזאן ניכט אבגעהען ווירד, איך האבע מיר נאך ניע בעהייליג, איינע קוויטמאנע צוריקצוהערהאל- טען ווייל איך זיינע זאלבע איינע שטענעלעלט האבע" - דער פערזעכטעט מיסטען זיך דיענע ליי- דענען איינענע-מאכענדיגען געשפריכען איין ענדע מאכען.

* (פ ר י י ט ה ו ו א ו ר ד ע ד א כ ק י נ י ע ר י ב ט ע ז) אין פארנעם בלאטעט בראכ- טען וויר איינען ברעף פאם רויכטמאדער פרייטה, אין וועלכען דעוועלבע נאך דיא האפגענן אויס- דירקטע דאס דער קאנען זיינע טאדעס-שראפט און 20 עהרדיגען קעקערען אנטווארען ווירד אונד אין דער טראט האט איך זיין פאטער אין נאדענ- נעווען אן דען קאנען איינגעליכט: אבער דער קא- זע האטעט אלס טאדעס-אויסשילד בעטשטענעט, דאמיטעס דאס ווארענען מיטפילע נעלעטן זאלען זייט דרייא יאהרען האט דער קאנען קיין טאדעס- אויסשילד אנטערשריבען, וואר לעטצטע הויכ- טינג אין עסטערייכען וואר פאר דרייא יאהרען אין פארנעם אונד נאר טאן לויבעט אויך, דאס דיא טאדעס-שראפט בערייט אבגעשאפט ווארדען: דיא אבער אין לעטצטע נייע זא פילע רייכ- אונד מאדע-שטראפע פארקאנען, מיסטע זיך ענדליך דער קאנען ענטשערעטען, אין טאדעס-אויסשילד צו אנטערשריבען דיא יעצטע נייע שטראפ- פראגעס-ארדענען אין עסטערייכען לויטעט, דאס איינע היינטיגע ניכט מערה אפגעשילד זאנערען אונד ענהאלבט 24 שטענען נאך פערקוינענע דעם אונד- טהיילעס אן דען מאדערע אים געפענגטע ועלכטט שטאטשפרינגן מיסטען - אונד נין אויס דיענעס נייע

אבער אויך אין דער נמרא אייט יא נור פאן היידען אונד נאכטענ-וועגונגן דיא רעט אונד ניכט פאן דען יעצענען ניכט-ווייטען נלויכעס-נענאכטענשאפטען, דיא דאך אויך אן איינען אונטערבאנען נאכט נלויכען: איך האבע וואהל ועלכט טינגעס בורדע וואנאט, דאס זיך וואר- שיינליך זענען געשענען אויך אויך דיא נענענען ניכט-ווייטען נלויכעס-נענאכטענשאפטען בעזעהען, אבער איך מאכטע דיעס עכען איינעוואך בערייכעט וועגן!"

טראכטערעס דאס שאן אן פילעס פאן דען ריישישען ביכערען נענאכט האט, זא ווייסט דאס דאך ניכט דען איי- טעשייער צווישען צווייל - רעט אונד מיט-רעט - אונד אויך זאנען דיר, דאס איינע צווייל-רעט זאנאר צווישען וועט אונד זיין פערבאכטען אויף!"

דיא וויא מיטען זא דאס ר משה!" דיא האט פאנאס! איך זענע אבער דער נמרא אונד קאכטע ניכט פאם אונד תיגוס אונד פערשיפעט דען היי- טענען שוועדעל בעכטעס אלס דאס, דיא קאנגסט איך אויך איינע ריין צו ווייל ערליכען, אינדעם אונד ניכט צום ראכטער וועגן חוס קודושין זאנערען צום בורדע-טייטען ענעס, ווא אונד אויך פערזעהענע אבער קאנשקריבירט ווער- דעט, אייט נון דאן דיענע ריין דין רעכענענעס ווייב? ניין! דיא קינדער זינד זאנאר משרים - אונד געשווינע וויא אייט ערעס, וועגן דיא אונד איינע ניכט-ווייך-וויא-קאכטע וואס איינע מיט-רעט אייט? - דיענע רעט מוס נאך דאצו אויך צווייל זיין ווייל דיענע וועדער איין רב נאך איין נלה פארנעטע זאנערען נור דער בורדע-טייטען!"

(פארשטענען פאלטס)

אויך דען נעוואלס אנטהן וואלדע דא ער זיא ענדליך היידענען קאנגען אלאז וויא קאכטע דען דאס דאסס אין זאך דיא טאכטער זיינעס פאטערס היידענען דארף - אבער דיר האט זיך אויך אין איינע זאלבע נכט-ווייטע נכט-וואר פערליכעט אונד דא זיא וויא ערעסן שיילאפען זאך קיינע זיין וואר, זא וויר דיא דאפאן ענטשענענע נכט-ווייטע ניכט אלס דיא טאכטער פאן דיר בעטראכטע אונד דאהער העכטע דא זאנאר זיין זאך אנטון היידענען דורשען! - נון האטע דא נאך אפגעטיט, איין נכט-ווייטעס מעדען צו היידענען!"

אויס נון הייט איינער רירעקטען אנטווארט איינע- ווייכען, זאנעט מוכאל: "דיא פערעהלשטעס מיט דעם אונטערנען מיסטען דאך נור אין דען דאמאליגען קריגעס- צייטען נעווענען זיין, אלס פאן נענען און היידען איינער נאכטענ-וועגונג קיינע פיהרעט, אבער נענען דיא היידענען פאלקער, דיא דאך נראכטענענענע דא, שבע מצות דער בני נח האלטען, לאסט זיך דאס ניכט זאנען!"

דיא מוסט דא איינער זאן אין איינער מורעה רביח נעלענען האבען, וועלכט מיט דעם שפרינגען צענוואך מאכען מוסטען, אבער ניכט דיר איינמאל דיא מרא עוברת וזה (דף לוי עיב) הער, דאס ווייסט דיא וואלדען, דאס זיך דאס ליי, התחנן בני אין דער תורה וואלדען נור, אויף דיא שבעה אמות בעציהם, אבער זיין רבנן האבען זאנאר איך אויף דיא אויבערען אמות אפגעלעבט נור נעווענען! - אונד דיענעס האט דער רמב"ם (איסיי ביהא פיר י"ב) צום נע- וועטע ערהאבען אונד בערופט זיך אויך אויף עורא, דאס זיך איין וועט אויך פאן דען איינענען נכט-ווייטען פאלקערן קיין ווייב נעלעטע דארף!"

ווייטענעם אבערזענעט, האט דיא ענדליך דען יודישען נלויכען אונגעקאכטען, מוס ער ערעט דרייא מאנאט וואר- טען, אויס צו וויסען, אב דיא ניכט שוואנער אייט אונד נאכער קאנגען דיא ערעט נאך יודישעס נענעטן היידענען, ווייל דיא אבער ניכט זיין ווערען, זא ווארעטעס פאן זיין אונד נאך 12 טאגס: אבער היידענען אלס נכט-ווייטע דארף ער זיא אין קיינעם פאללען, דען עס אייט שפרינגע פערבאכטען, איין נכט-ווייטעס ווייב צו היידענען, דאס ניכט צום ווענענעם איינערזענען אויס, שוואר לייטא איישה שלא נענענען! דאס זעט אלאז דיא היידענען וואסען פאם רמב"ם קרויט!"

אונד וואס געשיפעט וועגן זיא אויך נאך 12 טאג- טען פאן איהרעם נלויכען ניכט אבאלאסען ווייל!"

דיאן ווירד זיא א ו ט נ ע ב ר א כ ט פ א ז אונטערבאכטען?"

יא! זיא אונטערבאכט ווירד זיא, דאס שטערט זיא הייט ווייטער אין רמב"ם!"

אונד וויא אייט עס מיט דען קינדען?" דיא האט דא עס יא! דען ערעסען ביישלאף דורשט ער אויך מיט אונד אלס נכט-ווען אויסאויבען, אבער דאס דאפאן ענטשענענענע קנד ווירד רויכמאנעס ניכט אלס זיין קנד בעהייליגע!"

אונד וועגן עס אויך בעהייליגע ווירד?" אויך דאן ווירד עס ניכט אלס זיין בעהייליגע ווייל עס פאן איינער ניכט-ווייך אייט! הניך האטע דא דאך נע- לענעס אונד דיא נעשטעטע מיט אנטון אונד תמר ווייסט דיא ווארשיינליך נאך דענקען, דיא וואלדען אנטון (דער זאך פאן דור) און תמר (פאכטער פאן דור) איינע שטענליכע שראס בענענען, אונד תמר זאנעט דעם אנטון, ווארעס ער

